

Veldgids 'Wilde bomen en struiken'

Een boek over de 'wilde' houtige flora van Nederland en Vlaanderen. Eerder verscheen onder redactie van één van de schrijvers, Bert Maes, *Inheemse bomen en struiken*. Een prachtig boek met veel informatie. De veldgids spreekt over wilde en het vorige boek over inheemse bomen en struiken. In de praktijk geeft dit toch verwarring. Het gaat om autochtoon materiaal. Wild of inheems wordt ook gebruikt voor alle soorten die van nature in Nederland groeien, maar waar het zaad soms niet van gecertificeerd is of van buitenlandse herkomst is.

Het is een boek over bomen en struiken die er al stonden op plekken waar volgens de oudste topografische kaarten bos was of een houtwal welke meestal als hakhout beheerd werden. Ecologische topnatuur omdat het hele ecosysteem al honderden of zelfs duizenden jaren hiermee samenwerkt. Het doel van de gids is om enthousiasme en kennis van dit maar kleine deel van de Nederlandse natuur te bevorderen. Er is nog maar 3% oorspronkelijk, de rest zou van buitenlandse of gemengde herkomst zijn. Dit komt omdat er in de laat negentiende en twintigste eeuw veel bos aangeplant is in Nederland waarvan een groot deel gekweekt is uit buitenlands zaad (de Balkan, Italië, Duitsland en Scandinavië). Dat zijn andere klimaatregio's.

Omdat het een veldgids voor buiten is, had de lettergrootte iets groter mogen zijn. Verder lopen de foto's

soms door van de linker- naar de rechterpagina en zijn daardoor niet altijd duidelijk. Er zijn honderd soorten beschreven maar daarnaast vele exoten die daarop lijken en daarmee wordt het voor mij ingewikkeld. Als voorbeeld de Es die we herkennen aan zijn dikke zwarte knoppen. De Smalbladige es, Amerikaanse es, Pluim-es- en Rode es hebben dat niet, maar worden wel beschreven. Noorse esdoorn en Amerikaanse eik worden niet vermeld, terwijl die wel doordringen tot de plekken waar nog autochtoon bos te vinden is.

Toch is dit het boek waarin de goede determinatiekenmerken van de autochtone bomen en struiken worden beschreven. Maes en van Kemenade hebben hun praktische kennis van deze oorspronkelijke Vlaamse en Nederlandse bomen en struiken op papier gezet. Terecht dat er steeds meer aandacht is voor deze onbekende groene parels als genenbronnen. De meerwaarde van autochtone bomen en struiken ligt op het gebied van biodiversiteit, klimaat en ziekteresistentie. Aanplant van oorspronkelijk genetisch bronmateriaal zou deze waarden kunnen bevorderen. Maar het belangrijkste, volgens Maes zelf, is het behoud van deze 'oer'plekken. De schrijvers, Lodewijk van Kemenade en Bert Maes, zijn de mannen die ons de ogen hebben geopend voor deze bijzondere groep bomen en heesters.

Veldgids Wilde bomen en struiken
Auteurs: Lodewijk van Kemenade
en Bert Maes
Uitgever: KNNV Uitgeverij
Prijs: € 34,95